Głos Gminy Wilkowice

Poniżej prezentujemy archiwalny artykuł autorstwa Kierownik SGZOZ Katarzyna Banet-Skwarna z *Głos Gminy Wilkowice* Rok 2015 nr 10 s. 8.

SG ZOZ W WILKOWICACH

NIE PAL ŚMIECI!!!

Niska emisja to pojęcie, którego znaczenia wiele osób nie zna. Główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych – ze względu na małą wysokość kominów, z których wydobywają się zanieczyszczenia. Mamy także emisję punktową, tzw. przemysłową, np. z elektrociepłowni czy zakładów przemysłowych, ale tam wprowadzono obostrzenia i montowane są specjalne filtry, które znacznie zmniejszają emisję szkodliwych dymów, oraz emisję liniową – transport samochodowy, gdzie z zanieczyszczeniem środowiska walczy się za pomocą katalizatorów montowanych w układach wydechowych.

Pomimo że spalanie węgla powoduje przedostawanie się do atmosfery wielu szkodliwych substancji – zwłaszcza tzw. pyłu zawieszonego – jest ono mniejszym złem niż palenie odpadów, czyli śmieci. Spalanie np. tworzyw sztucznych w domowych piecach prowadzi do ich niepełnego spalenia i uwolnienia do atmosfery trucizn, takich jak: ołów, kadm, rtęć, chlor, siarka, pestycydy czy benzo(a)piren. Z badań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska wynika, że w ubiegłym roku liczba dni z przekroczoną normą dobową dla pyłu zawieszonego wynosiła w obszarach zabudowy mieszkaniowej od 53 do 144 dni.

Z powodu zanieczyszczonego powietrza w Polsce umiera rocznie od 40 do 45 tys. osób, przeprowadza się 30 tys. amputacji kończyn, a 100 tys. osób doświadcza zawałów serca. Oddychając zanieczyszczonym powietrzem, wprowadzamy do dróg oddechowych pyły i szkodliwe substancje, które drażnią oskrzela, prowadząc do przewlekłych infekcji, alergii i raka. Drażniąc oskrzela, powodują zwiększenie aktywności leukocytów, te z kolei uszkadzają naczynia, wywołując miażdżycę, której konsekwencją są zawały i udary. Zanieczyszczenie powietrza na świecie jest jednym z dziesięciu najczęstszych powodów śmierci. W 2014 roku z tego powodu zmarły trzy miliony ludzi – podaje czasopismo medyczne „Lancet“. Musimy mieć świadomość, że wrzucając do pieca śmieci, trujemy siebie, swoje dzieci i wpływamy na zdrowie przyszłych pokoleń.

Szkodliwe produkty spalania śmieci – jaki jest ich wpływ na nasz organizm?

- **Tlenek węgla (czad)** wiąże się nieodwracalnie z hemoglobiną, uniemożliwiając transport tlenu. W konsekwencji organizm jest niedotleniony, co powoduje choroby

serca, nadciśnienie, schorzenia układu nerwowego, a przy większej ekspozycji prowadzi do śmiertelnego zatrucia.

- **Tlenek azotu** obniża odporność, uszkadza płuca, podrażnia oczy, powoduje choroby nowotworowe.
- **Dwutlenek siarki** w niewielkich ilościach wywołuje skurcz oskrzeli, astmę i obniża zdolność przenoszenia tlenu przez krew.
- **Metale ciężkie: kadm, rtęć, ołów** prowadzą do zgonu, ponieważ kumulują się w organizmie. Kadm uszkadza nerki, kości, płuca, może powodować bóle mięśni i stawów. Ołów negatywnie wpływa na układ pokarmowy i nerwowy, osłabia pamięć, wywołuje krwiomocz. Rtęć osłabia pamięć, wzrok, zdolność mowy i płodność.
- **Ozon** drażni układ oddechowy, podnosi ciśnienie krwi.
- **Benzo(a)piren** wnika przez układ oddechowy, uszkadza wątrobę, nadnercza i niekorzystnie wpływa na płodność.
- **Pył zawieszony** powoduje świszczący oddech, astmę, ataki kaszlu, prowadzi do miażdżycy, chorób nowotworowych i schorzeń układu krążenia.

Zapytacie, jaką mam receptę na zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska:

1. **PRIMO: NIE PAL ŚMIECI!**
2. Palić najlepiej węglem – im grubszy, tym lepszy. Można używać nieprzetworzonego, nieimpregnowanego, sezonowanego drewna, ekogroszku lub ekoproduktów, tj. brykiet drzewny, brykiety ze słomy.
3. Sposób ładowania pieca, a co za tym idzie sposób spalania, ma znaczenie. W węglu jest 30% części lotnych, w drewnie aż 70%, i tylko gdy przejdą przez palenisko rozpalone od góry – gorącą strefę żaru – zostaną tam spalone, co zwiększa efektywność uzyskanej energii i zmniejsza emisję szkodliwych substancji. Zainteresowanych odsyłam do strony internetowej czysteogrzewanie.pl/technika/metody-spalanie-wegla/, gdzie można zapoznać się z technikami efektywnego i ekologicznego spalania węgla w domowych kotłowniach.

Mam nadzieję, że jasno wyjaśniłam, że palenie śmieci jest bardzo szkodliwe, a pozorne oszczędności z uzyskanej w ten sposób energii cieplnej nie opłacają się, gdyż wymagają ogromnych nakładów finansowych na likwidację wywołanych przez nie negatywnych skutków, czyli przewlekłych i śmiertelnych chorób.
Dbajcie o siebie i swoich bliskich!

Kierownik SGZOZ Katarzyna Banet-Skwarna